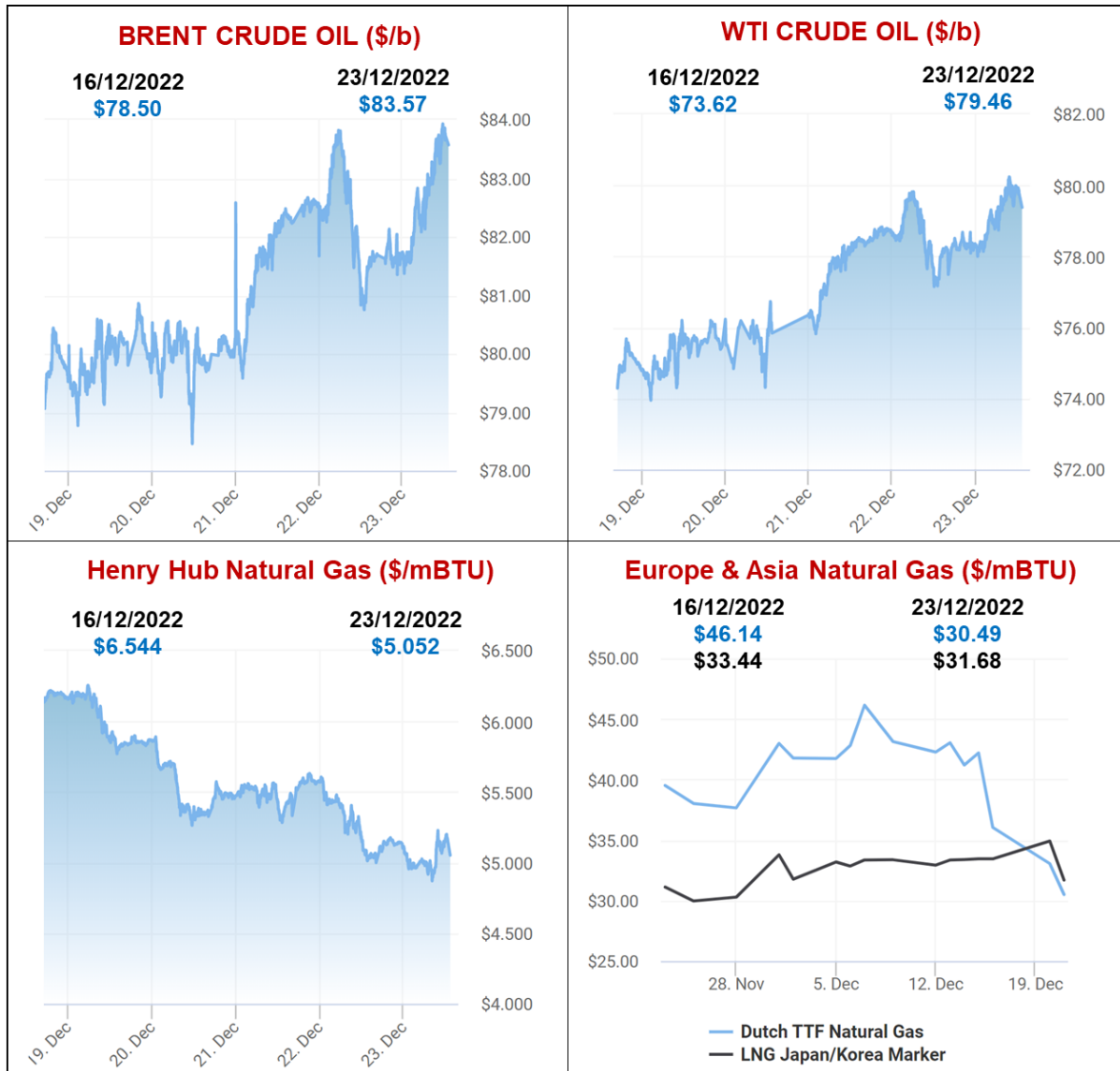

پایش بازار

قیمت های شاخص نفت خام در این روزها مجددا افزایش یافت. نفت برنت امروز در انتهای آخرین هفته سال ۲۰۲۲ به قیمت ۸۳ دلار و ۹۳ سنت بر هر بشکه در بورس لندن معامله شد. نفت وست تگزاس اینتر مدییت در بازار کاشینگ در ایالات متحده آمریکا هر بشکه ۷۹ دلار و ۵۶ سنت به فروش رسید. هر دو نفت

خام بیشترین قیمت را در سه هفته گذشته تجربه کردند. قیمت نفت گاز طبیعی در بازار هنری هنری هاب آمریکا به ۵ دلار و ۸ سنت رسید که نسبت به هفته های گذشته کاهش . نسبت به روز قبل افزایش نشان می دهد. از دلایل افزایش قیمت نفت می توان به هشدار روسیه مبنی بر کاهش ۷۰۰ هزار بشکه ای نفت خود در صادرات اروپا اشاره کرد. از سوی دیگر تعطیلات کریسمس در حالی شروع می شود که سرمای بیسابقه آمریکای شمالی را فرا گرفته است. یک سوم ظرفیت پالایشی ایالت تگزاس و ۳۵۰ هزار بشکه در روز از ظرفیت ایالات داکوتای شمالی به حالت تعلیق درآمده است. از سوی دیگر بنظر می رسد شیوع بیماری کووید-۱۹ را پایانی نیست. بلومبرگ ادعا می کند که در هفته گذشته تنها در یک روز در چین ۷ میلیون نفر مجدداً به کرونا مبتلا شدند. در ایالات متحده نیز تعداد مبتلایان مجدداً رو به فزونی گذارده است.

مهم ترین تحولات این هفته را می توان به تداوم اثرات سیاست سقف قیمت ۶۰ دلاری نفت گاز روسیه، تصویب بسته نهم تحریمهای اتحادیه اروپا علیه روسیه، طرح سقف قیمت ۱۸۰ یورویی برای هر مگاوات ساعت برق صادراتی روسیه، افزایش تنشها در خاک اوکراین همزمان با سفر ولودیمیر زلنسکی به امریکا و کمک نظامی کاخ سفید به اوکراین، اظهارات تند پوتین و دبیرکل ناتو، افزایش موارد مبتلا به کووید-۱۹ در چین، و احتمال افزایش نرخ بهره در اقتصادهای اروپایی نسبت داد.

تفسیر هفته

قریب به یکسال از آغاز جنگ در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ در خاک اوکراین می گذرد و کماکان تحولات نظامی، سیاسی، و اقتصادی این تنش در صدر اخبار رسانه های بین المللی قرار دارد. هنوز یک ماه از آخرین اقدام غربی ها در تصویب سقف قیمتی ۶۰ دلاری برای هر بشکه نفت خام روسیه با هدف ضربه زدن به درآمدهای ارزی مسکو نگذشته که در هفته اخیر اتحادیه اروپا جزییات بیشتری از بسته جدید تحریمهای خود علیه مسکو رونمایی کرده و همزمان از توافق برای اعمال سقف قیمت گاز روسیه خبر دادند. بنا به اعلام کمیسیون اروپا، تحریمهای جدید بروکسل، ۱۶۸ سازمان مرتبط با نهادهای نظامی-صنعتی روسیه را هدف قرار داده و جزییات نهمین بسته تحریمهای اتحادیه اروپا علیه مسکو بقرار زیر است:

الف- اتحادیه اروپا ممنوعیت کامل فعالیت با بانک توسعه منطقه ای روسیه را معرفی و دارایی های دو بانک دیگر روسیه را مسدود می کند.

ب- اتحادیه اروپا ممنوعیت صادرات کالاها و فناوری‌های مرتبط با هوانوردی (از جمله پهپادها) به فدراسیون روسیه، از جمله موتورها و قطعات هواپیما را گسترش می‌دهد.

ج- اتحادیه اروپا ارائه خدمات به روسیه در زمینه تبلیغات، تحقیقات بازاریابی و نظرسنجی را ممنوع می‌کند.

د- اتحادیه اروپا اتباع خود را از داشتن هر گونه سمتی در نهادهای دولتی یا سازمان‌های تحت کنترل دولتی در روسیه منع می‌کند.

همزمان وزرای انرژی کشورهای عضو اتحادیه اروپا روز دوشنبه ۲۸ آذر در مورد تعیین سقف قیمت برای گاز صادراتی روسیه توافق کردند. براساس توافق صورت گرفته از ۱۵ فوریه به بعد، سقف قیمت گاز اتحادیه اروپا در صورتی که قیمت‌ها به مدت سه روز از ۱۸۰ یورو برای هر مگاوات ساعت بیشتر شود، اعمال خواهد شد. سیکلا وزیر صنعت چک در واکنش به این طرح اعلام کرد، این توافق از شهروندان و کسب و کارها در برابر افزایش بیش از حد قیمت گاز محافظت خواهد کرد و سقف اعلام شده برای همه مراکز تجارت گاز اروپا اعمال خواهد شد، اما کمیسیون ممکن است برخی از آنها را مستثنی کند. هنوز جزییات بیشتری از این طرح در رسانه‌ها منتشر نشده و آلمان که جزء اولین مخالفان طرح سقف قیمتی نفت بود، تعیین سقف قیمت گاز روسیه را یک توهم سیاسی خوانده و این مکانیسم را عملاً فاقد کارایی می‌داند. در هفته اخیر شورای فدرال سوئیس تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سقف قیمت نفت خام روسیه را تایید کرد و در آسیا هند بعنوان یکی از مصرف کنندگان بزرگ انرژی کماکان از پذیرش سقف قیمتی امتناع کرده است. دیمیتری پسکوف سخنگوی کرملین از پاسخ مناسب مسکو به طرح سقف قیمتی نفت و تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا خبر داد. ولادیمیر پوتین نیز در سخنرانی خود در کرملین از امضای فرمانی در پاسخ به سقف قیمتی غربیها در صادرات نفت روسیه خبر داد و اعلام کرد اقتصاد روسیه در نتیجه سقف قیمت ضرری متحمل نمی‌شود. فارغ از تحولات اقتصادی تنش روسیه-اوکراین که بیش از هر کالایی بر بازار انرژی اثرگذارست، به سفر غیرمنتظره ولودیمیر زلنسکی رئیس جمهور اوکراین به ایالات متحده همزمان با شدت گرفتن حملات نظامی در خاک اوکراین اشاره می‌کنیم. سفری که به عقیده رییس جمهور اوکراین در راستای ثبات و افزایش قابلیت دفاعی اوکراین صورت گرفته است. این اولین سفر خارجی زلنسکی از زمان تهاجم نظامی روسیه به اوکراین طی ۳۰۰ روز گذشته است که با کمک ۱.۸۵ میلیارد دلاری ایالات متحده به اوکراین همراه شد. همزمان اشتولتنبرگ، دبیرکل ناتو تاکید کرد که هدف ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه برای تجزیه کشورهای ناتو با حمله به

اوکراین موفقیت‌آمیز نبود. اشتولتبرگ در مقاله‌ای که روز پنجشنبه در فایننشال تایمز منتشر شد، گفت: "پوتین ادعا کرد که خواهان حضور کمتر نیروهای ناتو در مرزهای روسیه است در حالی که برعکس شد." او استدلال کرد که مسکو به دنبال متوقف کردن عملیات جنگی به منظور تجدید سازمان و آغاز یک حمله جدید در سال آینده است، بدون اینکه هیچ نشانه‌ای از تمایل برای پایان دادن به درگیری نشان دهد. ولادیمیر پوتین نیز در اظهارات خود ناتو را به جنگ افروزی علیه روسیه متهم و اعلام کرد، تقریباً از تمام پتانسیل‌های ناتو علیه روسیه استفاده می‌شود. وی با اشاره به حفظ آماده باش نیروهای هسته‌ای روسیه از افزایش پتانسیل نظامی روسیه خبر داد. از سوی دیگر روسیه اعلام کرد که ممکن است که مقدار صادرات نفت خود به اروپا را به اندازه ۷۰۰ هزار بشکه در روز در تقابل با تحریم‌های اروپا کاهش دهد. تحولات فوق می‌تواند حاکی از طولانی شدن جنگ در خاک اوکراین بوده و باید اذعان کرد ساختار جدیدی در آرایش سیاسی-اقتصادی کشورهای دنیا پس از جنگ روسیه-اوکراین در حال شکل‌گیری است که از مولفه‌های اصلی آن تحکیم بیشتر روابط اتحادیه اروپا با آمریکا و در مقابل روابط راهبردی روسیه با کشورهای چین، هند، و ایران است. تحولات جنگ روسیه-اوکراین در هفته اخیر را باید به سه بخش عمده تقسیم کرد:

۱. ادامه اثرات طرح سقف قیمتی ۶۰ دلاری برای هر بشکه نفت خام روسیه
۲. پذیرش سقف قیمتی ۱۸۰ یورویی برای هر مگاوات ساعت گاز صادراتی روسیه
۳. تصویب بسته نهم تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه مسکو
۴. اولین سفر خارجی رییس‌جمهور اوکراین به خارج از خاک این کشور پس از شروع جنگ روسیه-اوکراین و کمک نظامی آمریکا به کیف
۵. اظهارات ولادیمیر پوتین و دبیرکل ناتو که بر ادامه جنگ صحنه می‌گذارد

همکاران این شماره: علیرضا اسقانیان، محمدعلی اسلامی، و عباس ملکی